

שלום רב,

להלן עיקרי הטענות של האגודה לזכויות האזרח ביחס להצעת חוק לייעול האכיפה ולשמירה על ביטחון הציבור (חילוט וסמכויות פיקוח) (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010.

יאמר מיד, כי האגודה סבורה שהצ"ח אינה ראויה ויש להתנגד לה **מהטעמים הבאים** :

1. **חיזוק המשטרה ולא הפרטה של תפקידיה**: הצעת החוק מבקשת להרחיב את סמכויותיהם של פקחים עירוניים ומאבטחים פרטיים, במקום לחזק את המשטרה במאבקה באלימות, הצעת החוק מבטאת השלמה עם מגבלות המשטרה והעברת חלק מתפקידי השיטוריים לידי פקחים עירוניים ומאבטחים פרטיים.
2. **היעדר הכשרה ופיקוח מספקים**: משימות שיטור הנן מורכבות ובעלות פוטנציאל לפגיעה משמעותית בזכויות האדם והפרט; לכן אין מקום להעניק סמכויות מעין אלה לבעלי תפקידים, שאינם כפופים למסגרת המשטרתית על כל המשתמע מכך: הכשרה נרחבת, מקיפה ומתמשכת; כללי ונהלי המשטרה; כפיפות למח"ש ולהליכים משמעותיים ועוד.
3. **פוליטיזציה של השיטור**: הפקחים העירוניים כפופים למערכת השלטון המקומי. בהקשר זה, קיים חשש כי הם יהיו נתונים ללחצים השונים של הפוליטיקה המקומית, וחשש נוסף כי ברשויות השונות ייווצרו הבדלים משמעותיים במדיניות השיטור המקומית, כאלו המבטאים אינטרסים פוליטיים או מגזריים שאינם ממן העניין.
4. **הגדלת הפערים בין רשויות מקומיות**: העברת סמכויות שיטור מובהקות לרשויות מקומיות עלולה להגביר את הפערים המשמעותיים הקיימים ממילא בין רשויות עשירות לבין רשויות עניות. זכותו של אזרח במדינת ישראל לשירותי אכיפת חוק יעילים ורגישים לזכויות אדם לא צריכה להיות תלויה במצבה הכלכלי של העיר בה הוא חי.
5. **חקיקה עוקפת בג"ץ**: זאת ועוד, תיקון החוק מרחיב באופן משמעותי את הסמכויות הנתונות למאבטחים פרטיים ומעניק להם שיקול דעת נרחב בהחלטה על השימוש באמצעים פוגעניים במסגרת תפקידם. הרחבה זו מהווה העברת סמכויות אכיפה גרעיניות מהמשטרה לידי גורם פרטי, דבר שנאסר באופן מובהק בבג"ץ.

נרצה להדגיש כי האגודה לזכויות האזרח מכירה בצורך לשפר ולחזק את מערך אכיפת החוק בישראל ולהתמודד ביעילות עם תופעת האלימות, אולם הצעת החוק משקפת דווקא התנערות של המדינה מחובותיה בתחום זה, תוך הרחבה של פוטנציאל הפגיעה בזכויות אדם.

ככל שקיים רצון להקים מערך שיטור קהילתי – רצון, אשר כאמור, הינו כשלעצמו מבורך – יש לעשות זאת במסגרת המשטרה ולא מחוצה לה.

מהטעמים המפורטים לעיל, אנו סבורים כי אין ההצעה עומדת במבחן החוקתיות, ואנו קוראים לך לפעול לסיכולה.